

Rybnik, dnia 24 października 2022 r.

PS.0006.4.2022

Dokument : 2022-179906

**Wyniki konsultacji projektu uchwały w sprawie przyjęcia
Programu współpracy Miasta Rybnika z organizacjami pozarządowymi oraz
innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego
na 2023 rok**

(zarządzenie nr 777/2022 Prezydenta Miasta Rybnika z 11 października 2022 r.)

Fundacja DOBROstka, ul. Osiedle Południe 41a/1, 44-253 Rybnik (korespondencja P2022.243215 z 17.10.2022 r.)

Zgłoszone uwagi:

1. W rozdziale 5, w pkt. 3, w którym wymienia się podstawy prawne współpracy, sugerujemy uzupełnienie wymienionych aktów o:
 - a. Ustawę z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, szczególnie że art. 190 wprost dotyczy możliwości zlecania organizacjom pozarządowym zadań publicznych, a część dokumentu dotyczy działalności będącej przedmiotem opiniowanego programu współpracy. Tu na uwagę zasługuje szczególnie art. 10 i art. 18 dot. pracy z rodziną i pomocy w opiece i wychowaniu dziecka.

Opinia Wydziału Polityki Społecznej – pozytywna

W art. 190 [Zlecanie realizacji wybranych zadań innym podmiotom] ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej wskazano:

1. Organy jednostek samorządu terytorialnego mogą zlecić realizację zadań, o których mowa w art. 10 ust. 1, art. 18 ust. 2 i 3, art. 60 ust. 1, art. 76 ust. 1, art. 93 ust. 2 i 3 i art. 154 ust. 2:

- 1) organizacjom pozarządowym prowadzącym działalność w zakresie wspierania rodziny, pieczy zastępczej lub pomocy społecznej;
- 2) osobom prawnym i jednostkom organizacyjnym działającym na podstawie przepisów o stosunku Państwa do Kościoła Katolickiego w Rzeczypospolitej Polskiej, stosunku Państwa do innych kościołów i związków wyznaniowych oraz o gwarancji

wolności sumienia i wyznania, jeżeli ich cele statutowe obejmują prowadzenie działalności w zakresie wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej lub pomocy społecznej.

2. Do zlecania realizacji zadań, o których mowa w ust. 1, stosuje się ustawę z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.

Decyzja Prezydenta Miasta – uwzględnić

b. Ustawę z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi – w związku z tym, że w analizowanym programie współpracy wśród priorytetowych zadań wymienione jest zadanie 6, tj. przeciwdziałanie uzależnieniom i patologiom społecznym, a ustawa o wychowaniu w trzeźwości porusza istotne w tym zakresie kwestie (m.in. finansowanie zajęć sportowych dla dzieci). Na zasadzie analogii warto rozważyć wprowadzenie do podstaw współpracy Ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii. Część zadań publicznych o których mowa w programie współpracy realizowana będzie również w oparciu o zapisy Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2022-2025 – rozważenie dodania tego dokumentu również wydaje się uzasadnione.

Opinia Wydziału Polityki Społecznej – pozytywna

W art. Art. 4¹ [Zadania własne gmin w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych; gminny program profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii; gminne komisje rozwiązywania problemów alkoholowych] ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi wskazano:

1. Prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz integracji społecznej osób uzależnionych od alkoholu należy do zadań własnych gmin. W szczególności zadania te obejmują:

- 1) zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu;
- 2) udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie;

3) ²⁸ prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej oraz działalności szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, przeciwdziałania narkomanii oraz uzależnieniom behawioralnym, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo--wychowawczych i socjoterapeutycznych;

4) (uchylony);

5) wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych;

6) podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i 15 ustawy oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego;

7) ²⁹ wspieranie zatrudnienia socjalnego przez organizowanie i finansowanie centrów integracji społecznej i klubów integracji społecznej.

2. ³⁰ Realizacja zadań, o których mowa w ust. 1, jest prowadzona w postaci uchwalonego przez radę gminy gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii (...).

W ustawie o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie ww. zadania zostały zdefiniowane w art. 4 ust. 1 pkt 32 jako zadania z zakresu przeciwdziałania uzależnieniom i patologiom społecznym.

Decyzja Prezydenta Miasta – uwzględnić

- c. Ustawę z dnia 9 czerwca 2022 r. o wspieraniu i resocjalizacji nieletnich, szczególnie że ustawa ta daje możliwości współdziałania organizacji pozarządowych z jednostkami samorządu terytorialnego w kilku ważnych obszarach, które zostały również wymienione jako priorytetowe zadania publiczne w rozdziale 6 analizowanego dokumentu (Zob.: Zadanie 1, Podzadanie 1,9 i 1,10; Zadanie 6 i inne.)

Opinia Wydziału Polityki Społecznej – negatywna

Ustawa o wspieraniu i resocjalizacji nieletnich reguluje problematykę nieletnich, których zachowanie wymaga interwencji organów państwowych, a nie samorządowych. Działania skierowane do nieletnich, wobec których sąd rodzinny zastosował środek tymczasowy np. w postaci tymczasowego nadzoru organizacji

społecznej, w tym organizacji pozarządowej, której celem statutowym jest praca z nieletnimi o charakterze wychowawczym, terapeutycznym lub szkoleniowym, zapobieganie demoralizacji nieletnich lub pomoc w readaptacji społecznej nieletnich, bądź też tymczasowego skierowania do organizacji pozarządowej zajmującej się pracą z nieletnimi o charakterze wychowawczym, terapeutycznym lub szkoleniowym, mogą być realizowane w ramach zadania z zakresu przeciwdziałania uzależnieniom i patologiom społecznym lub zadania z zakresu pomocy społecznej (...) – działania podejmowane na rzecz przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu. Proponowana ustawa, tj. ustawa o wspieraniu i resocjalizacji nieletnich nie zawiera bezpośredniej delegacji ustawowej dla zadań realizowanych przez jst (gminy, powiaty). Wydział nie widzi zasadności do wprowadzenia tej ustawy jako jednego z podstawowych dokumentów, na których będzie opierała się współpraca miasta z NGO.

Decyzja Prezydenta Miasta – nie uwzględniać

2. W rozdziale 6 dot. priorytetowych zadań publicznych w zadaniu 2: Wspieranie rodziny i systemu pieczy zastępczej wymienione jest tylko jedno podzadanie dot. prowadzenia placówek wsparcia dziennego. Warto w tym miejscu ponownie przywołać art. 10 Ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, który precyzuje możliwe formy pracy z rodzinami w oparciu o zlecenie realizacji zadań publicznych (Zob.: art. 190 Ustawy o wspieraniu rodziny ...) – naszym zdaniem należy uwzględnić możliwość wymienionych w tym artykule działań właśnie w drugiej grupie priorytetowych zadań opiniowanego dokumentu. Ponadto mając na względzie szczególne potrzeby Miasta Rybnika, a także ambitne założenia Programu Rozwoju Pieczy Zastępczej w Mieście Rybniku na lata 2022-2024 należałoby bezwzględnie dodać w zadaniu 2 priorytetowych zadań publicznych podzadanie 2.2 w brzmieniu „realizacja działań na rzecz rozwoju systemu pieczy zastępczej na terenie Miasta Rybnika”. Taki zapis naszym zdaniem umożliwi współpracę i współdziałanie jednostki samorządu terytorialnego z organizacjami pozarządowymi na drodze realizacji celów programu rozwoju pieczy zastępczej w Mieście Rybniku na lata 2022-2024. Konsultowany program współpracy przewiduje w aktualnym kształcie realizację działań na rzecz pieczy zastępczej tylko w obszarze uzależnień (zadanie 6: poddziałania 6.6, 6.7 i 6.8) – co naszym

zdaniem nie jest adekwatne w stosunku do stojących przed systemem pieczy zastępczej wyzwań.

Opinia Wydziału Polityki Społecznej:

Wpisanie do projektu programu podzadania „realizacja działań na rzecz rozwoju systemu pieczy zastępczej na terenie Miasta Rybnika” wymaga zabezpieczenia w projekcie budżetu na 2023 r. środków, które będą przeznaczone na finansowanie/dofinansowanie zleconych zadań. Nie wpisanie zadania nie przekreśla możliwości zlecenia realizacji zadania w ciągu roku, w przypadku pojawienia się dodatkowych środków w budżecie miasta – do decyzji Prezydenta Miasta. W przypadku zadań wymienionych w art. 10 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej” opinia wydziału negatywna (zadania te realizuje Ośrodek Pomocy Społecznej w Rybniku jako podmiot wyznaczony do pracy z rodziną na terenie Rybnika).

Decyzja Prezydenta Miasta – uwzględnić wpisanie podzadania „realizacja działań na rzecz rozwoju systemu pieczy zastępczej na terenie Miasta Rybnika”; w pozostałym zakresie nie uwzględniać.

3. W rozdziale 5, w punkcie 4.1 a) i w rozdziale 7 w punkcie 2.1 mowa jest o formach realizacji Programu współpracy Miasta Rybnika z organizacjami pozarządowymi, w tym o zlecaniu podmiotom realizacji tych zadań. Zlecanie realizacji zadań publicznych – zgodnie z art. 4b ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie – może mieć formę powierzania wykonywania zadań publicznych lub wspierania wykonywania zadań publicznych. Sugerujemy rozważenie szerszego wykorzystania formy powierzenia wykonywania zadań publicznych, szczególnie przy realizacji tych zadań, w których nie ma możliwości – lub są one znacznie ograniczone - pobierania świadczeń od uczestników. Mowa tutaj szczególnie o zadaniach w obszarze pomocy społecznej, zadaniach z zakresu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej (również tych związanych z rozwojem systemu pieczy zastępczej na terenie Miasta Rybnika) czy zadaniach związanych z przeciwdziałaniem uzależnieniom i patologiom społecznym. Szersze wykorzystanie formy powierzenia realizacji zadania publicznego w tych obszarach uzasadnienie znajduje w szczególnym interesie Miasta

i społeczności lokalnych, nie bez znaczenia jest również charakter odbiorców tych zadań.

Opinia Wydziału Polityki Społecznej: propozycja nie wymaga uregulowania w programie współpracy. Jest to kwestia do rozważenia w warunkach otwartych konkursów ofert.

Decyzja Prezydenta Miasta – nie uwzględniać

Prosimy również rozważyć dodatkowy zapis w programie współpracy związany z wkładem własnym. Sugerujemy, aby w szczególnie ważnych dla Miasta Rybnika zadaniach publicznych dopuścić możliwość ich realizacji bez wkładu własnego finansowego, przy uwzględnieniu wkładu niefinansowego – w tym wolontaryjnego – i wkładu rzeczowego. Taki krok przyczyni się naszym zdaniem do zwiększenia dostępności działań pomocowych i wspierających w takich obszarach jak pomoc społeczna, system pieczy czy działalność w obszarze uzależnień. Mamy jednocześnie świadomość, że kryterium ważności może spotkać się z zarzutem nieobiektywności, dlatego sugerujemy jego skorelowanie z zapisami w dokumentach strategicznych miasta, do których zaliczyć można m.in. Politykę Społeczną Miasta, program rewitalizacji czy – przytaczany już – Program Rozwoju Pieczy Zastępczej. Możliwość realizacji zadań z uwzględnieniem wkładu niefinansowego wydaje się szczególnie ważna właśnie dla rozwoju pieczy zastępczej i upodmiotowienia rodzicielstwa zastępczego.

Opinia Wydziału Polityki Społecznej: propozycja nie wymaga uregulowania w programie współpracy. Jest to kwestia do rozważenia w warunkach otwartych konkursów ofert.

Decyzja Prezydenta Miasta – nie uwzględniać

NACZELNIK WYDZIAŁU
POLITYKI SPOŁECZNEJ

Joanna Hawel

ZASTĘPCA PREZYDENTA

Piotr Masłowski

PREZYDENT MIASTA

Piotr Kuczek